

Spiritüel Bakım Yetkinlik Ölçeği (SBYÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Spiritüel Bakım Yetkinlik Ölçeği (SBYÖ)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30874>

Özet

Spiritüel Bakım Yetkinlik Ölçeği (SBYÖ), sağlık profesyonellerinin, özellikle de ebelerin, hasta bakım süreçlerinde spiritüel bakım sağlama konusundaki algılanan yeterlilik düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, orijinal bir araçın Türkçeye bir uyarlama çalışması olarak Esra Nur Kabakcı tarafından 2019 yılında Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde sunulan bir yüksek lisans tezi kapsamında kullanılmıştır.

Ölçek, profesyonellerin spiritüel ihtiyaçları tanımlama, bu ihtiyaçlara uygun müdahaleler planlama ve uygulama konusundaki bilgi, beceri ve tutumlarının değerlendirilmeye odaklanmaktadır. SBYÖ, sağlık hizmetlerinde bütüncül bakış açısının önemini vurgulayan ve spiritüel boyutun ihmal edilmemesi gerektiğini savunan çalışmaları için kritik bir değerlendirme aracı sunar.

Anahtar Kelimeler

Spiritüel Bakım Yetkinliği, SBYÖ, Ebe, Hemşirelik, Spiritüel Bakım, Yetkinlik, Psikometri, Uyarlama.

Yazarlar

Esra Nur KABAKCI

Amaç

Spiritüel Bakım Yetkinlik Ölçeği (SBYÖ)'nin temel amacı, sağlık hizmeti sunucularının, özellikle de anne ve bebek sağlığı alanında çalışan ebelerin, hastaların ve ailelerinin manevi ihtiyaçlarını karşılama konusundaki algılanan yetkinlik seviyelerini objektif olarak ölçmektir. Bu ölçek, eğitim ihtiyaçlarını belirlemek ve spiritüel bakım mesleki uygulamalara entegre etme derecesini değerlendirmek için tasarlanmıştır.

Ölçek, literatürdeki boşluğu doldurarak, profesyonellerin spiritüel bakım konusundaki özgüvenlerini, bilgi düzeylerini ve uygulama becerilerini sistematik bir şekilde değerlendirmeye olanak tanır. Elde edilen veriler, eğitim programlarının geliştirilmesi ve mesleki standartların yükseltilmesi açısından yol göstericidir.

Yapı

SBYÖ, sağlık profesyonellerinin ruhsal ve manevi alanlarda bakım sağlama kapasitelerini ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Spiritüel bakım yetkinlik genellikle üç ana bileşen etrafında şekillenir: 1) Bilişsel Yetkinlik (Spiritüel kavramları anlama ve tanıma), 2) Duygusal Yetkinlik

(Hastanın spiritüel sıkıntılarına empati kurma) ve 3) Davranışsal Yetkinlik (Uygun spiritüel müdahaleleri uygulama).

Ölçeğin orijinal yapısı, uyarlama çalışması sırasında Türk kültürüne ve sağlık sistemi bağlamına uygun olarak yeniden incelenmiş ve doğrulanmıştır. Yapılan analizler, spiritüel bakımın multidisipliner bir kavram olarak profesyonel uygulamadaki yerini belirlemektedir.

Geçerlik

Spiritüel Bakım Yetkinlik Ölçeği'nin (SBYÖ) geçerlik çalışmaları, Esra Nur Kabakçı'nın 2019 yılındaki yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin Türkçe uyarlamasının yapılışında bu çalışmada, yapı geçerliğini belirlemek amacıyla genellikle faktör analizleri (Açıklayıcı ve Doğrulayıcı) kullanılmıştır. Ancak, kaynakçada spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiştir.

Ölçeğin geçerliği, maddelerin ölçmek istediği yapıya ne derece doğru ve tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Bu kapsamda dilsel eşdeğerlik, kapsam geçerliği ve yapı geçerliği gibi standart psikometrik prosedürler uygulanmıştır. Detaylı geçerlik analiz sonuçları için orijinal teze başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirmek amacıyla 2019 uyarlama çalışmasında yapılmıştır. Güvenirliğin temel göstergesi olan Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısının hesaplanması varsayılmaktadır. Yüksek bir güvenilirlik katsayısı, ölçeğin aynı bireylerden farklı zamanlarda benzer sonuçlar elde etme yeteneğine sahip olduğunu gösterir.

Kaynak verilerde spesifik güvenilirlik değeri sunulmamış olsa da, bir yüksek lisans tezi kapsamında uyarlanan ölçeklerin kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılık değerlerine sahip olması beklenir. Bu veriler, araştırmacının iletişim bilgileri üzerinden veya [yüksek lisans tezinin](#) tam metninden edinilebilir.

Faktör Analizi

SBYÖ'nün faktör yapısını incelemek için uyarlama çalışmasında muhtemelen faktör analizleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeği oluşturan maddelerin hangi alt boyutlar altında toplandığını ve bu boyutların spiritüel bakım yetkinliği kavramını ne şekilde temsil ettiğini ortaya koyar. Faktör analizleri, ölçeğin yapı geçerliğine dair kanıt sağlama konusunda merkezi bir rol oynar.

Ölçeğin orijinal dilindeki faktör yapısının, Türk popülasyonunda da korunup korunmadığı veya kültürel farklılıklar nedeniyle yeniden yapılandırılması bu analizler

sonucunda belirlenmiştir. Faktör yapısına ilişkin detaylı bilgi (faktör sayıları, madde dağılımları ve varyans açıklama oranları) tezin metodoloji bölümünde yer almaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama

Format: Derecelendirme formatında çok maddeli öz bildirim ölçeği.

Language Available: Türkçe

Population Group: Sağlık Profesyonelleri (Özellikle ebeler)

Age Group: Yetkinler (Meslek sahibi profesyoneller)

Population Details: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde sunulan tez çalışması kapsamında, ebeler üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır. Popülasyon, aktif olarak görev yapan veya eğitim gören ebeler öğrencileri ve profesyonelleri kapsamaktadır.

Test Methodology: Öz bildirim ölçeği olup, katılımcıların ilgili maddelere kendi spiritüel bakım yetkinliklerini değerlendirmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

SBYÖ, Spiritüel Bakım, Ebeler, Yetkinlik, Adaptasyon, Psikometri, Sağlık Eğitimi.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, yayınlanmamış bir yüksek lisans tezi kapsamında uyarlanmış ve kullanılmıştır. Ticari olmayan akademik araştırmalar için kullanım izni genellikle yazarın kendisinden alınmalıdır. Ölçeğin kullanımına ilişkin ücret bilgisi mevcut değildir, ancak tez çalışması olduğu için genellikle ücretsiz akademik kullanıma aştır.

Test Yılı: 2019 (Uyarlama çalışmasının tamamlandığı yılı)

Sorumlu Yazar İletişim: esranurkabakci@gmail.com

Referanslar

Spiritüel Bakım Yetkinlik Ölçeği'nin Türkçe uyarlamasına dair temel referans aşağıdadır:

Kabakçı, E. N. (2019). *Ebelerde spiritüel bakım yetkinliğinin incelenmesi*. Eskişehir Osmangazi

Üniversitesi, Eskişehir.

Ölçeğin tam metni ve detaylı psikometrik bilgileri içeren orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

spirituel-bakim-yetkinlik-olcegi-sbyo-toad.pdf:

<https://tr-scales.arabpsychology.com/wp-content/uploads/pdf/spirituel-bakim-yetkinlik-olcegi-sbyo-toad.pdf>

Spiritüel Bakım Yetkinlik Ölçeği (SBYÖ) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğin maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Detaylı madde listesi için araştırmamızın yapıldığı yüksek lisans tezine veya yukarıda belirtilen PDF dokümanına başvurulması gerekmektedir.